

naar den var antagen ved en grundlovmæssig Afgjørelse efter den Forfatningslovs Bestemmelser, som har været os forelagt, da vi vege Pladsen. Dette er imidlertid ikke skeet; men derom troer jeg ikke — idetmindste skulde jeg ikke tilraade det — at det er værd at reise nogen Tvist (H. Hage: Den er nu reist!). Ja, dersom det ærede Medlem vil reise en saadan Tvist, skal jeg ikke vige tilbage; men jeg vil netop see at undgaae den, og den simpleste Maade at undgaae denne Tvist paa, og tillige at vise, at vi ikke have erkjendt, at det, som er skeet under de Former, som ere brugte paa et andet Sted, med Sikkerhed er bindende for os, vil være, at vi undersøge, om det i sig selv er en retfærdig Handling, som er skeet, om det i sig selv er fornuftigt, at der er forlangt disse 2 pCt. mere, og, dersom vi komme til den Erkjendelse, at det er fornuftigt og billigt, da at give denne Bestemmelse en positiv Anerkjendelse; derved bortfalder ogsaa Spørgsmaalet om Afregning. Jeg for mit Vedkommende antager, at dentagne Bestemmelse er ganske billig, og hvorfor er den billig? Fordi der hagede den paagjældende Paragraph i Loven for Monarchiets Fællesanliggender aabenbart har ligget, hvad der ikke udtales i Paragraphen, den Idee, at Bidragene skulle stilles i samme Forhold som Befolningstallet; det er derved anerkjendt, at Forholdstallet 60 ikke har været rigtigt, men at 62 pCt. og de Brøker, der ere paalagte de andre Landsdele, ere det Rigtige. Utsaa gaaende ud fra den Forudsætning, som jeg deler, at det er billigt at udrede disse 2 pCt. mere, vil jeg tilraade og skal derfor fremkomme med det Endringsforslag, at vi til § 6 føie en Bestemmelse, som gaaer ud paa at indvilge i, at disse 2 pCt. hdes til Fællesmonarchiets Bidrag, saa er den eventuelle Afregning derved sparet. Et af de Spørgsmaal, som har foreligget her til Behandling uber § 8, er Jernbanevæsenet. Jeg skal i saa Henseende ganske tiltræde, hvad det ærede Medlem fra Mariager (N. Hage) har sagt. Han har paa saa klar en Maade udtalt sig om de Misgreb, der ere skete i denne Sag, deels ved at have inventeret dette forunderlige Væsen af en Jernbane til Vensbugten, uafhængig af de andre Jernbaner, og deels ved det

Besynnderlige i at tage Beslutning om Priisbegrænsninger i en byr Tid, og i en billig Tid slutte Contract til sammes høieste Begrænsning. Disse to Ting ere i sig saa uheldige og saa urigtige, som det forekommer mig, at de kunne være fra administrativ Side; man kan ikke nok lægge Vægt derpaa, og dette har det ærede Medlem udtalt med særdeles Skarphed. Jeg er ganske enig med ham, naar han troer, at man under saadanne Omstændigheder vil gjøre vel i at forsøge paa ved Overeenskomst med Contrahenten at faae Banen dreiet fra „paa tvers“ til „paa langs“, og det er mig meget hjært, at det ærede Medlem fra Aarhus (Hert) deler den samme Mening. Han var kun for Tverbanen, saalænge det ikke var muligt at faae en anden Bane; — thi han vil have en Jernbane i Jylland — men naar der er Spørgsmaal om at vælge imellem Tverbanen og Længdebanen, saa vil han helst have Længdebanen. Han er altsaa enig med mig i, om muligt, at dreie Tverbanen paa langs, og dreie vi den behødvigt, ere vi nærved at kunne faae den til at naae til Slesvigs Grændse. Det forekommer mig at være Hovedsagen ved enhver Bane, at den begynder ved sin naturlige Fod, som i dette Tilfælde er Jernbanen i Slesvig, og at den da deler sig til Øst for at komme i Forbindelse med Sjælland og engang i Tiden videre og videre frem, saa nær Midten, som muligt. Jeg skulde for mit Vedkommende gjerne ønske at blive staaende foreløbigt ved Skanderborg, thi have vi først en Jernbane dertil, der knytter sig til dem, vi allerede have, paa en fornuftig Maade, bliver den nok ført videre frem. Man har sagt, at man skulde overlade til Den, der contraherer om Banens Anlæg, Valget af Veien. Vil han bygge den og exploitere den tillige, skal man lade ham bygge, hvor han vil; men skulle vi tage Deel i Bygningen, skulle vi ogsaa tage Deel i at bestemme, hvor den skal være, og naar Contrahenten alene skal exploitere den, skulle vi alene bestemme, hvor den skal være; thi han vil da gaae ud fra en ganske anden Betragtningssaaende end den, vi ville gaae ud fra. Naar Staten blander sig i Anlæg af den Natur, skal den ikke have for Nie — idetmindste ikke alene